

GERONTOLOG

TANIM

Yaşlıların yaşam kalitelerini yükseltmek amacıyla onlara en uygun yaşam koşulları oluşturmaya, sosyal ve manevi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hizmetleri belirleme, kontrol etme, planlama, organizasyon yapma, işletmeci, danışman ve idari birimlerinde insan kaynakları, muhasebe, kalite ve satın alma ile ilgili alanlarda üst yönetim işlevlerini yerine getiren kişidir.

A-GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Yaşlılarla olumlu iletişim kurar, işletme yöneticiliği yapar,
- Hijyen - temizlik kurallarını uygular,
- Bakım ve rehabilitasyon uygulamalarını denetler,
- Aktivite uygulamalarını planlar, kayıt, arşiv ve rapor tutar,
- Yaşlılıkla ilgili niteliksel ve niceliksel araştırma yapar, sorun ve isteklerini belirler,
- Yaşlı bireylerin sosyal yönden desteklenmeleri ve özgüvenlerini kazanmaları için uğraş terapi programları planlar, uygular ve katılımı sağlar,
- Sosyal ve fiziksel rehabilitasyona gereksinimi olan yaşlılara planlanan programların uygulanmasında yardımcı olur,
- Yaşlı bireylerin birbirleriyle ve toplumla olan iletişimlerinin artırılmasına yardımcı olur,
- Yaşlıya ve yaşlı yakınlarına bunama, alzheimer konusunda danışmanlık yapar,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına yaşlılık raporu hazırlar,
- Yaşlılarla ilgili kurum ve kuruluşlarda bilirkişi olarak görev yapar,
- Yaşlılara yapılan huzurevleri denetiminde bilirkişi olur,
- Yaşlılara yönelik bakım politikaları ve sistemleri hazırlar, uygular ve geliştirir,
- Ruh sağlığı yerinde olup, yatağa bağımlı ya da fiziksel ve zihinsel gerilemeler nedeniyle özel ilgi, destek ve koruma gerektiren yaşlılara özel hizmet planlar,
- Kurumsal bakıma uygun olmayan yaşlılara evde bakım hizmeti planlar ve sunar.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Aktivite programı çizelgesi,
- Besin değer tablosu,
- Yaşlıya ait bilgi formları,
- Anket formları, sağlık bilgi formları,
- Bilgisayar, tv, video,
- Fotokopi, telefon, Projeksiyon, büro malzeme ve gereçleri makineleri,

GERONTOLOG

B-MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Gerontolog olmak isteyenlerin;

- Düzgün ve akıcı bir dille konuşabilen,
- Enerjik, yenilikçi, yaratıcı ve girişken,
- Grupları harekete geçirme yeteneğine sahip,
- Sözel yeteneği olan,
- İletişim yeteneği gelişmiş,
- Liderlik vasıfları olan,
- Sorunları çözme yeteneği olan,
- Algılama gücü gelişmiş,
- Ekip çalışmasına yatkın,
- İnsan sağlığı ve biyolojiye ilgili,
- Yaşlı ve yakınlarıyla empati kurabilen,
- Hoşgörülü, sabırlı,
- Dikkatli ve işine özen gösteren,
- Sorumluluk sahibi, işbirliğine ve kişisel gelişime açık, kişiler olması gerekir.

C-ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Genellikle bakım ve huzur evleri, sağlık kuruluşları vb. içerisinde kendileri için tahsis edilen ofislerde, bol ışıklı ve temiz ortamlarda çalışırlar. Vardiyalı çalışmaları ya da çok özel çalışma gerektiren durumlar hariç nöbet tutmaları söz konusu değildir. Çalıştıkları bölümlerde görevli idari personelle, çalıştığı kuruma mal ve hizmet satan ya da mal veya hizmeti alan kurum, kuruluş ve her tür tüzel kişilik temsilcileriyle, özellikle huzurevleri ve bakımevleri içinde olmaları nedeniyle de yaşlı, bakıcı, doktor, hemşire ve yaşlı yakınları ile iletişim ve işbirliği halindedirler.

GERONTOLOG

D-MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN
VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi, yükseköğretim kurumları; Fen - Edebiyat, Sanat ve İnsani Bilimler veya Sağlık bilimleri fakültesinde Gerontoloji Bölümünde verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS (Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak,
- Meslek Yüksekokulları ile Açık öğretim Ön lisans Programlarının; Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Kılavuzunda belirtilen bölümlerinden mezun olanlar, ÖSYM tarafından açılan Dikey Geçiş Sınavı'nda başarılı oldukları takdirde "Gerontoloji" lisans programına dikey geçiş yapabilirler.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitimi liseden sonra 1 yıl hazırlık olmak üzere 5 yıllık lisans düzeyinde eğitim verilmektedir.

Gerontoloji eğitiminde temel olan anatomi, fizyoloji, biyoloji, araştırma yönetim ve teknikleri, ekonomi, sosyoloji, sosyal antropoloji, psikoloji gibi dersler insan ihtiyaçlarına ve sosyal sorunlarına bir anlayış kazandırmak amacıyla ilk iki yılda verilir.

Öğrenciler dördüncü sınıfta bir öğretim üyesinin yönetimi altında kişi veya grup olarak gerontoloji alanında bir araştırma yaparlar. Öğrenciler araştırma, kuram, yöntem ve tekniklerinde gerekli eğitimi alırlar ve araştırma sürecini uygulamayı öğrenirler. Bu araştırmada başarılı olamayanlar mezun olamazlar.

Ayrıca IV. yarıyıl ya da VI. yarıyıl sonunda olmak üzere öğrencinin 40 iş günü yaşlı ile ilgili olan bakımevi, huzurevi, rehabilitasyon merkezi, hastane vb. bir birimde staj yapma zorunluluğu vardır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara lisans diploması verilir.

GERONTOLOG

E-ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Gerontolog; Hastaneler, Klinikler, Bakımevleri, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri, Bakanlıklar (Sağlık, Aile ve Sosyal Politikalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Adalet, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Gençlik ve Spor, Tarım ve Orman, Kültür ve Turizm, Milli Eğitim, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıkları), Huzurevleri, Aile Danışma Merkezleri, Gündüz Bakımevleri, Üniversiteler, Araştırma Merkezleri, Özel Emeklilik Fonları, Yeni Hizmet/Ürün Geliştiren Firmalar, Sivil Toplum Kuruluşları, Meslek Odaları ve evde bakım hizmetlerinde görev alabilirler.

Dünyadaki nüfus yaşlanmasına paralellik gösterecek şekilde Türkiye'de hızla yaşlanmaktadır. Bu değişimler ve dönüşümler doğrultusunda Türkiye'de Gerontolog mesleğine duyulan ihtiyaç ve mesleğin önemi artacaktır. Dolayısıyla Gerontolog mesleğinin gelecekteki iş imkânları oldukça fazla olacaktır. Alanda iş bulma imkânı oldukça geniştir. Kişisel bilgi, beceri ve yeteneğe bağlı olarak meslekte işsiz kalma riski hemen hemen yoktur. Aynı zamanda Gerontolog mesleği kendi işini kurmak isteyenler için elverişli bir meslektir. Bakıma Muhtaç Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği madde 4/f, madde 25 ve madde 29 da özel sektörde Gerontolog istihdamına ilişkin kanun yer almaktadır.

F-EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Meslek eğitimleri süresince Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünün sağlamış olduğu öğrenim kredisi ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler.

Ayrıca, çeşitli resmi ve özel kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar hizmet sınıfının ücretini alır. Zam ve tazminatlardan yararlanır.

Özel sektörde işteki tecrübe, işyerinin büyüklüğü, çalışılan sektörün ücret politikası gibi faktörlere göre değişen ücret alabilmektedir.

GERONTOLOG

G-MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mezunlar yüksek lisans ve akademik kariyer yapabilirler. Akademik kariyerlerine uygun olarak yükseköğretim kurumlarında araştırma görevlisi, doktor, doçent, profesör gibi unvanlara yükselme olanağına sahiptirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Meslek elemanı olarak işe başlayanlar başarı durumlarına göre çalıştıkları kurum ve kuruluşlarda yönetim kademelerinde yer alabilir ya da kendi işyerlerini açabilirler. Konusu ile ilgili tecrübelerinin olması ve kendilerini geliştirmiş olmaları iş bulma imkânına ve iyi ücret almalarına katkıda bulunur.

BENZER MESLEKLER

Gerontoloji Türkiye'de yeni tanınan bir alan olduğu için Gerontolog mesleğine benzer meslek grubu bulunmamaktadır. Ancak Gerontologlar çalışma alanlarında; hekim, hemşire, psikolog, sosyolog, geriatrist, iktisatçı, işletmeci, fizyoterapist, ergoterapist, aile ekonomisti, sosyal çalışmacı, eğitim bilimci, sağlık teknikeri, bakım teknikeri ve yaşlanma ile ilgili diğer meslek gruplarıyla işbirliği içinde çalışır.

GÖREV

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

GERONTOLOG

H-EK BİLGİLER

DİĞER BİLİM DALLARI İLE ORTAK ÇALIŞMALAR

GERİATRİ: Tıbbın alt kollarından biri olan Geriatri, bir taraftan yaşlı hastaların özel problemlerine çareler aramaktadır, diğer taraftan yaşlıların rehabilitasyonu ve tedavileriyle ilgilenmektedir. Örneğin biyolojik yaşlanma ile ilgilenen bilim adamları, bunun ardında genetik faktörlerin yatıp yatmadığı sorusunun cevaplarını aramaktadır.

GERONTOPSİKOLOJİ: Psikolojinin alt kolu olan Gerontopsikoloji, yaşlanma sürecinde meydana gelen psişik kayıplar ve gelişmeleri tespit etmektedir. Özellikle yaşlanma sürecinde zeka yeteneklerinde meydana gelen değişimlerle ilgili birçok bulguya ulaşarak, geriatriye katkıda bulunmuştur.

GERONTOSOSYOLOJİ: Sosyolojinin alt kolu olarak ortaya çıkan Gerontososyoloji, iki kola ayrılmaktadır: (1) Yaşlılık Sosyolojisi ve (2) Yaşlanmanın Sosyolojisi. Yaşlılık Sosyolojisi, toplumsal sosyal yapıların strüktürlerini analiz etmektedir. Çünkü bunlar yaşlıların yaşam koşullarını belirlemektedirler. Yaşlanmanın Sosyolojisi ise son yıllarda yaşlılık politikaları ve uygulama alanlarında yoğun çalışmalar yapmaktadır. Bunlar arasında sosyal güvenlik, yaşlılıkta bakım, yaşlıların sosyal ve kültürel yaşama katılımı, aile ilişkileri ve yaşlılara yapılan yardımların kapsamı ve sınırları gibi birçok alanda araştırma, inceleme ve uygulamalar yapılmaktadır.

SERBEST ZAMAN PEDAGOJİSİ: Serbest Zaman Pedagojisinin yaşlılarla ilgilenmeye başlamasının temel nedeni, bir taraftan yaşlıların çoğalması ve diğer taraftan erken yaşlarda çalışma yaşamından ayrılma eğiliminin ortaya çıkmış olmasıdır. Önümüzdeki yıllarda Türkiye’de de ekonomik ve sağlık durumu iyi olan yaşlıların sayısında artış olacaktır. Öte yandan yabancı turistlerin ortalama yaşı da giderek yükselecektir. Bu yüzden özellikle 50 yaşın üzerindekiilerin ihtiyaçları giderek daha fazla önem kazanacaktır. Bu yaş grubu için özel motivasyon programları şimdiden birçok ülkede uygulanmaktadır. Bunlar yakında Türkiye’de de önemsenmeye başlanacaktır.

GERONTOPSİKİYATRİ: Yaşlılar arasında en hızlı çoğalan kesimin, yaşı 80’nin üzerindekiiler olduğu görülmektedir (ileri yaşlılık olgusu). Buna bağlı olarak yaşlı psikiyatrik hasta sayısı da giderek artmaktadır. Hastalıklar bedensel, ruhsal ve sosyal nedenlere dayanmaktadır. Bunlar arasında Alzheimer hastaları önemli bir yer tutmaktadır. Türkiye’de binlerde demans hastası yaşamaktadır. Bunların yarısı Alzheimer hastasıdır. Bu hastalara genellikle aileleri bakmaktadır. Böylece çağımızın en önemli sosyal problemlerinden biridir. Gerontolojide bu hastaların evde ve kurumlarda bakımı, profesyonellik, hizmet ağı ve yaşlısına bakan bireylere yönelik çeşitli araştırmalar, incelemeler ve uygulamalar vardır. Türkiye’de bu alanlarda henüz yeterli hizmet ve yardım ağı mevcut değildir. Gelecek dönemlerde, bu boyutta da önemli gelişmelerin meydana geleceği tahmin edilmektedir.

GERONTOLOG

I- KAYNAKÇA

- Akdeniz Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Gerontoloji Bölümü, <http://www.akdeniz.edu.tr>
- Meslek elemanları,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması, ISCO-08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası <https://www.iskur.gov.tr>
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı” <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.